

การพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาจีนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนสำหรับนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

วันที่รับบทความ	31/08/2565
วันที่แก้ไขบทความ	04/11/2565
วันที่ตอบรับบทความ	23/11/2565

ชลลดา เชิดโฉม¹ ทิมทอง นางจ๋าน²
Yi Fei Fan³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถการใช้ภาษาจีนก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน และ 2) พัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 2 แห่ง จำนวน 240 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น อาจารย์สอนภาษาจีน จำนวน 6 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ อาจารย์ภายในและภายนอกสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำนวน 5 คน เครื่องมือวิจัยที่ใช้ได้แก่ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนและแบบทดสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK) ทำการวิเคราะห์ โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test แบบ dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยที่พัฒนาด้วย ADDIE Model หลังการสังเคราะห์ข้อมูล กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นเรียนรู้ และ 3) ขั้นสรุป 2. ความสามารถในการใช้ภาษาจีนของนักศึกษาในกลุ่มผู้เรียนหลังสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ความสามารถในการใช้ภาษาจีน การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาจีน คณะการจัดการการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
อีเมล : cholladache@pim.ac.th

²หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาจีน คณะการจัดการการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
อีเมล : timtongnat@pim.ac.th

³หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาจีน คณะการจัดการการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
อีเมล : yifeifan@pim.ac.th

The Development of Ability to Use Chinese Language by Peer-to-Peer Learning for Private University Students

Received	31/08/2022
Revised	04/11/2022
Accepted	23/11/2022

Chollada Cherdchom¹, Tingtong Natjumnong²

Yi Fei Fan³

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare the students' Chinese language proficiency before and after peer-to-peer learning and 2) examine the satisfaction of peer-to-peer learning of private university students. The sample group was composed of 240 students from two private universities, and the class was randomly divided into two groups. Six Chinese language teachers, who gave important information, including five internal and external teachers of Panyapiwat Institute of Management. Research tools included peer-to-peer learning activity and Chinese Proficiency Test (HSK). Quantitative data was analyzed by percentage, average and standard deviation, as well as qualitative data analysis with content analysis. The results of the research showed that firstly, a peer-to-peer learning management activity was developed with the ADDIE model after data synthesis. Peer-to-peer learning activities consist of three major steps in learning management i.e. 1) planning stage, 2) learning stage, and 3) conclusion stage. Secondly, the Chinese language proficiency of the students (who passed peer-to-peer learning activity) was significantly higher than students (who did not attend peer-to-peer learning activity), statistical significance at 0.05 level.

Keywords : Peer-to-peer learning, Chinese language proficiency, development of learning activities

¹ Bachelor of Education (Teaching Chinese Language) , Faculty of School of Creative Educational Management ,
Panyapiwat Institute of Management
e-mail : cholladache@pim.ac.th

² Bachelor of Education (Teaching Chinese Language) , Faculty of School of Creative Educational Management ,
Panyapiwat Institute of Management
e-mail : timtongnat@pim.ac.th

³ Bachelor of Education (Teaching Chinese Language) , Faculty of School of Creative Educational Management ,
Panyapiwat Institute of Management
e-mail : yifeifan@pim.ac.th

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถทางภาษาจีนทั้งทักษะการฟัง การพูด การเขียน และการอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาจีนกับบุคคลที่มีความรู้ทางภาษาจีนได้ หลายสถาบันอุดมศึกษา มีการกำหนดให้นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาจีน สาขาภาษาจีนธุรกิจ หรือสาขาที่เกี่ยวข้องต้องมีผลสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK) ไม่ว่าจะเป็นระดับ 4 หรือระดับ 5 ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของแต่ละมหาวิทยาลัย ผลสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK) ยังสามารถนำไปประกอบการสมัครงานหรือขอทุนการศึกษาได้อีกด้วย (สถาบันขงจื่อมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง สำนักงานกรุงเทพ, 2547) ดังนั้นทุกสถาบันอุดมศึกษาจึงตื่นตัวที่จะพัฒนาความสามารถทางภาษาจีนของนักศึกษาเพื่อให้ นักศึกษา มีความรู้ ความสามารถที่พร้อมสำหรับตลาดแรงงานในอนาคต รูปแบบการสอนสำหรับการสอบวัดระดับทางภาษาจีนยังไม่มีรูปแบบที่แน่นอน อาจจะเป็นการบรรยาย การเน้นทำข้อสอบจริง การสอนแบบแบ่งสัดส่วน (การฟัง การอ่าน การเขียน) หรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จากที่กล่าวมานั้นโดยส่วนใหญ่ผู้สอนจะเป็นศูนย์กลางในการมอบความรู้ให้กับผู้เรียน ผู้เรียนจึงไม่มีแรงผลักดันและแรงกระตุ้นที่จะสนใจในการเรียนรู้ที่จะทำข้อสอบเท่าที่ควร ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงผู้สอนได้ง่าย และสามารถสอบถามผู้สอนได้ตลอดเวลาอย่างใกล้ชิด อีกทั้งกลุ่มผู้สอนและกลุ่มผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จากการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมความสามารถการใช้ภาษาจีนของผู้เรียนอีกด้วย

การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่เข้ามาพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาจีน โดยอัจฉรา ชำนาญวงษ์ (2553, น. 37) กล่าวว่า การสอนโดยวิธีเพื่อนช่วยเพื่อน คือ วิธีการที่ให้นักเรียนสอนกันเองอย่างเป็นระบบโดยมีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเป็นผู้สอนและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำหรือปานกลางเป็นผู้เรียน ดังเช่น กฤตขจร ศรีราช (2561, น. 13) สรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน หมายถึง การเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการร่วมกลุ่มทำงานโดยให้ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงคอยแนะนำหรือสอนให้กับผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำกว่า ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ประโยชน์ซึ่งกันและกัน ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนซึ่งสอดคล้องกับวีรพรรณ จันทร์ขาว (2561, น. 2) ได้กล่าวว่า การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer assist) เป็นกิจกรรมหนึ่งที่จัดให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่เสมอ คือเพื่อนช่วยเพื่อนในลักษณะของการแนะนำกัน สอนกัน เพื่อส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561, น. 224) กล่าวว่า การสอนโดยใช้เพื่อนช่วยเพื่อน เป็นการช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อนในวัยเดียวกันหรือผู้ที่มีคุณวุฒิ วัยวุฒิสูงกว่าโดยทำหน้าที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการพูดคุย อภิปราย ให้คำแนะนำช่วยเหลือกลุ่ม และช่วยส่งเสริมให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งอาจจะช่วยเหลือกันเป็นคู่หรือกลุ่มก็ได้ โดยผู้ให้การช่วยเหลือต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะพื้นฐานในการให้การปรึกษา ซึ่งควรได้เรียนรู้ทักษะการสื่อสาร การสร้างสัมพันธภาพ เข้าใจความรู้สึกและปัญหาความต้องการของบุคคล เพื่อช่วยเสริมสร้างกำลังใจแก่เพื่อนในกลุ่มให้เกิดการพัฒนาตนเอง และศักยภาพที่มีอยู่ในการช่วยตนเอง

สาขาวิชาการสอนภาษาจีน คณะการจัดการการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ มุ่งเน้นที่จะผลิตครูสอนภาษาจีนที่มีคุณภาพสู่สังคมไทย นักศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความรู้และมีทักษะทางภาษา และการถ่ายทอดในรูปแบบและเทคนิควิธีต่าง ๆ และควรได้รับการฝึกฝนการสอนภาษาจีนในรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาจีนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้ แบบเพื่อนช่วยเพื่อน จะทำให้ผู้วิจัยได้ทราบปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการใช้ ภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะการสอบวัดระดับภาษาจีน เป็นเครื่องมือยืนยันความสามารถการใช้ภาษาจีน ระดับสากลที่แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ การฟัง การอ่าน และการเขียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการจัดการ เรียนการสอนภาษาจีนในลำดับต่อไป ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาความสามารถ การใช้ภาษาจีนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนในการพัฒนาความสามารถสอบวัดระดับ ภาษาจีน (HSK) เพื่อได้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน รวมถึงได้ข้อมูลย้อนกลับให้ผู้เรียนได้พัฒนาตัวเองต่อไป

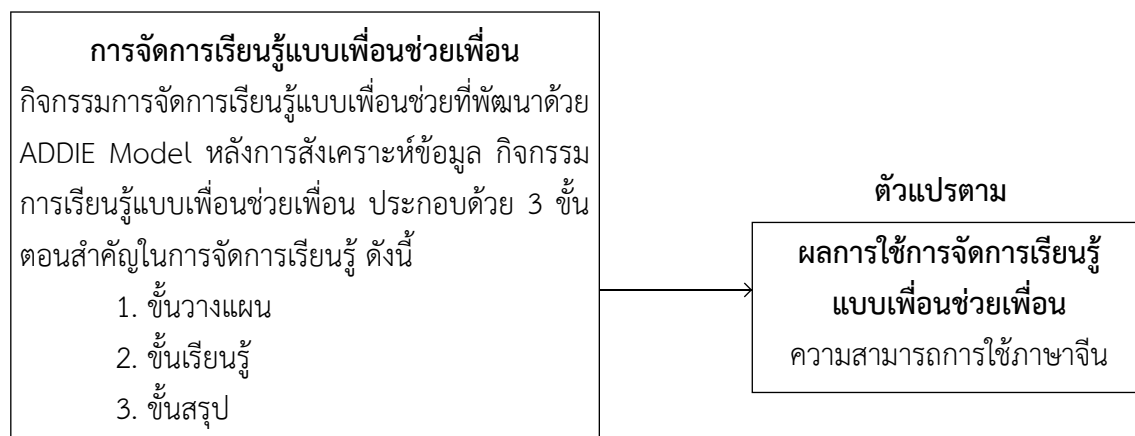
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการใช้ภาษาจีนก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน กรอบแนวคิดการวิจัย แสดงถึงการพัฒนาการใช้ภาษาจีนโดยการจัดการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนผ่านการวิเคราะห์ เป็นการพัฒนา การใช้ภาษาจีนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ตัวแปรอิสระ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

นักศึกษาคณะการจัดการการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สาขาวิชาการสอนภาษาจีน ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาภาษาจีนธุรกิจ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาภาษาจีน มหาวิทยาลัยรังสิต ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวนทั้งหมด 596 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษาผู้เรียนและกลุ่มนักศึกษาผู้สอน โดยใช้เกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด ใช้สัดส่วน 2 : 1 คือ 2 (นักศึกษาผู้สอน) : 1 (นักศึกษาผู้เรียน) และมีการสุ่มแบบแบ่งชั้นจนได้เป็นจำนวน 160 : 80 มีการกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายดังนี้

เกณฑ์การคัดเลือก

1.2.1 นักศึกษาผู้เรียน หมายถึง นักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้เรียน โดยมีคุณสมบัติต่อไปนี้

1.2.1.1 นักศึกษาที่เรียนภาษาจีนชั้นปีที่ 1

1.2.1.2 นักศึกษาที่ต้องการสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK3)

1.2.1.3 นักศึกษาที่มีผลการสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK3) ไม่ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การคัดเลือก

1.2.2 นักศึกษาผู้สอน หมายถึง นักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอน โดยมีคุณสมบัติต่อไปนี้

1.2.2.1 นักศึกษาที่เรียนภาษาจีนชั้นปีที่ 2

1.2.2.2 นักศึกษาผ่านการอบรมเกี่ยวข้องกับการสอบวัดระดับทางภาษาจีน(HSK3) หรือเทคนิคการทำข้อสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK) จำนวน 30 ชั่วโมงขึ้นไป

1.2.2.3 นักศึกษาที่มีผลการสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK3) ผ่านเกณฑ์

1.2.2.4 นักศึกษาอาสาเป็นผู้สอน

กลุ่มที่ 2 อาจารย์สอนภาษาจีน จำนวน 6 คน โดยใช้เกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด เป็นอาจารย์สอนภาษาจีน มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 3 คน และอาจารย์สอนภาษาจีน สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำนวน 3 คน ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ กำกับติดตามผล และให้คำปรึกษาระหว่างการจัดการเรียนรู้

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญสำหรับให้ข้อมูลและผู้ประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบ่งผู้เชี่ยวชาญเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- อาจารย์ภายในสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์และอาจารย์ภายนอก จำนวน 3 คน เพื่อสัมภาษณ์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนและเป็นผู้ประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

- อาจารย์เจ้าของภาษาภายในสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์และอาจารย์ภายนอก

จำนวน 2 คน เพื่อสัมภาษณ์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการสอนภาษาจีน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบทดสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK) จำนวน 2 ฉบับ แบ่งเป็นแบบทดสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK) ระดับ 3 ของนักศึกษาผู้เรียน 1 ฉบับ เพื่อวัดความรู้ทางภาษาจีนก่อนจับคู่ นักศึกษาผู้เรียนและแบบทดสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK) ระดับ 3 นักศึกษาผู้สอน 1 ฉบับ

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

แผนกิจกรรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาจีนนั้น ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของ ADDIE Model ได้แก่ การวิเคราะห์ (A : Analysis) การออกแบบ (D : Design) การพัฒนา (D : Development) การทดลองใช้ (I : Implementation) การประเมินผล (E : Evaluation)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

การทดสอบวัดระดับภาษาจีน โดยใช้ทดสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK) จากกลุ่มตัวอย่างโดยมีการวัดซ้ำ (Pre-test และ Post-test) เพื่อจำแนกความสามารถทางภาษาจีน และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการควบคุมในการจับคู่ (นักศึกษาผู้สอน)

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนและการสอนภาษาจีน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (SPSS) โดยวิเคราะห์ผลการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK) โดยผู้เชี่ยวชาญทางภาษาจีน (เจ้าของภาษา) นำผลการทำแบบทดสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK) จากผู้เชี่ยวชาญทางภาษาจีน มาวิเคราะห์เพื่อการจับคู่ภายใต้ข้อกำหนดที่กำหนดไว้ และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

5. สถิติที่ใช้และการนำเสนอข้อมูล

ใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (mean : $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) และ t- test แบบ dependent

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพ ได้ผลการพิจารณาดังตารางที่ 1

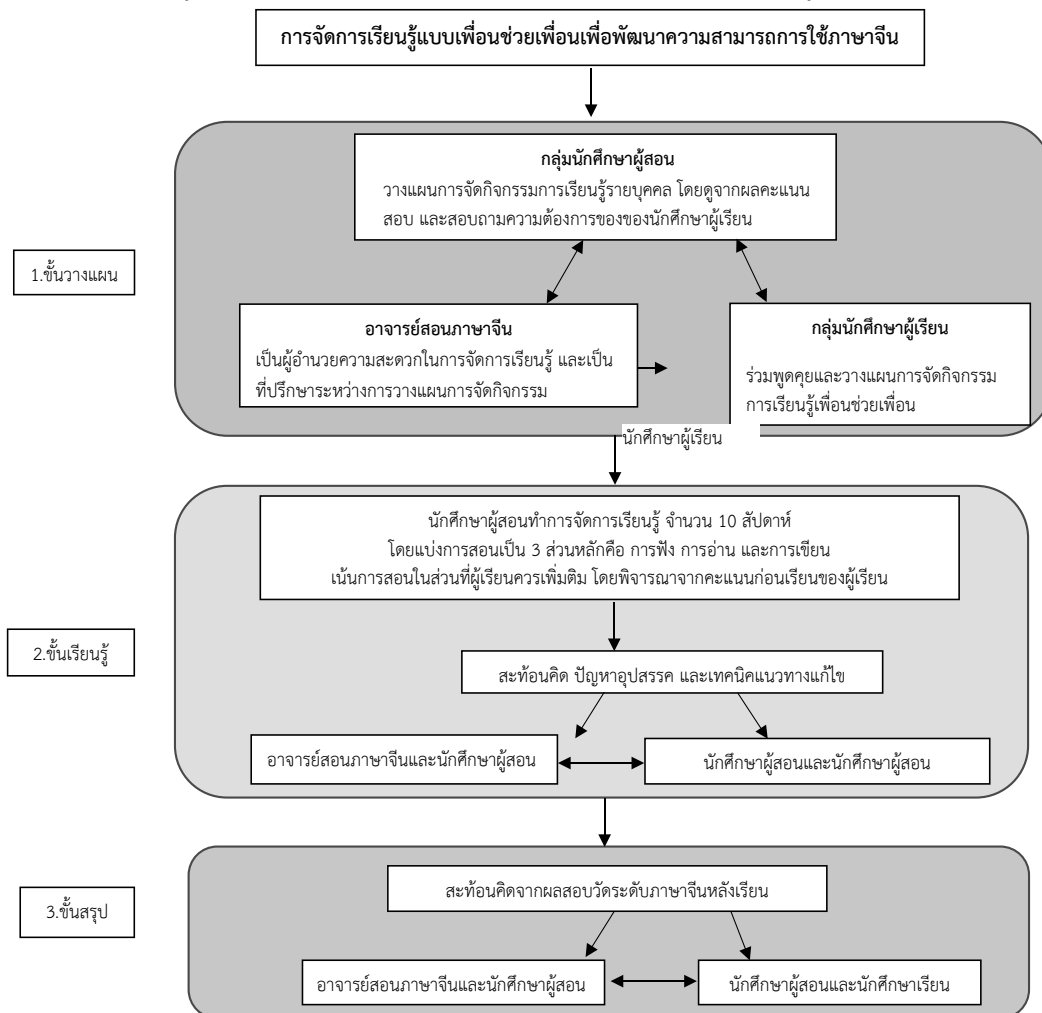
ตารางที่ 1 การประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาจีนของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ความเหมาะสมของขั้นการวางแผน	4.33	0.64	มาก
2. ความเหมาะสมของขั้นการเรียนรู้	4.33	0.64	มาก
3. ความเหมาะสมของสรุป	4.00	0.53	มาก
รวม	4.22	0.60	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาจีนของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า ความเหมาะสมของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่ ความเหมาะสมของขั้นการวางแผน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64) และความเหมาะสมของขั้นการวางแผน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64)

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่พัฒนาด้วย ADDIE Model หลังการสังเคราะห์ข้อมูลกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ภาพที่ 1 แผนภาพการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาจีน

จากแผนภาพแสดงให้เห็นถึงการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่พัฒนาด้วย ADDIE Model โดยศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่ส่งผลต่อความสามารถการใช้ภาษาจีน ศึกษาหลักการ ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเล็งเห็นการจัดการเรียนรู้แบบ เพื่อนช่วยเพื่อน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถให้ผู้เรียนกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียนได้ รวมทั้งวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีน หลังจากสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลแล้ว นำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการวางแผน ซึ่งเป็นการที่นักศึกษาผู้สอน นักศึกษาผู้เรียนและอาจารย์สอนภาษาจีนร่วมกันวางแผนการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากผลสอบวัดระดับ

ภาษาจีน (HSK) 2) ขั้นการเรียนรู้ ผู้สอนทำการจัดการเรียนรู้เป็นเวลา 10 สัปดาห์ โดยระหว่างการจัดการเรียนรู้ผู้สอนจะปรึกษาอาจารย์สอนภาษาจีนในส่วนของการสอน และร่วมสะท้อนคิดเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคเทคนิคแนวทางแก้ไข เพื่อได้แนวทางการสอนหรือเทคนิคที่จะนำไปใช้กับผู้เรียนของตนเอง และ 3) ขั้นสรุป โดยมีการร่วมกันสะท้อนคิดจากผลสอบวัดระดับภาษาจีนหลังการจัดการเรียนรู้

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการใช้ภาษาจีนก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

เมื่อพิจารณากลุ่มนักศึกษาผู้เรียนที่ผ่านการทดสอบความสามารถการใช้ภาษาจีนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน จำนวนนักศึกษาผู้เรียนทั้งหมด 80 คน พบว่า ส่วนแรกคือ การทดสอบก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยรวมของการทดสอบก่อนเรียนความสามารถการใช้ภาษาจีนทั้ง 3 ทักษะจากคะแนนเต็ม 300 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 152.01 คะแนน อยู่ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์ และเมื่อพิจารณาจำแนกทั้ง 3 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การอ่าน การเขียน โดยทักษะที่ผู้เรียนมีคะแนนทดสอบเฉลี่ยสูงสุดจากทั้งหมด 3 ทักษะคือ ทักษะการฟัง ($\bar{X}=54.75$, S.D.=14.48) รองลงมาคือ ทักษะการอ่าน ($\bar{X}=49.38$, S.D.=13.26) และ ทักษะการเขียน ($\bar{X}=47.89$, S.D.=16.81) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถการใช้ภาษาจีนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภาพรวม (นักศึกษาผู้เรียน)

ความสามารถการใช้ภาษาจีน	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
การฟัง	54.75	14.48	63.63	14.74
การอ่าน	49.38	13.26	58.19	13.51
การเขียน	47.89	16.81	57.09	15.00
รวม	152.01	42.94	178.90	41.57

คะแนนจากการทดสอบก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยรวมของการทดสอบก่อนเรียนความสามารถใช้ภาษาจีนทั้ง 3 ทักษะจากคะแนนเต็ม 300 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 152.01 คะแนน อยู่ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์ คะแนนเฉลี่ยรวมหลังเรียนเท่ากับ 178.90 เมื่อพิจารณาจำแนกทั้ง 3 ทักษะได้แก่ การฟัง การอ่าน การเขียน ทักษะที่นักศึกษาผู้เรียนมีคะแนนทดสอบเฉลี่ยสูงสุดจากทั้งหมด 3 ทักษะคือ ทักษะการฟัง ($\bar{X}=63.63$, S.D.=14.74) รองลงมาคือ ทักษะการอ่าน ($\bar{X}=58.19$, S.D.=13.51) และทักษะการเขียน ($\bar{X}=57.09$, S.D.=15.00) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการใช้ภาษาจีนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

คะแนนทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	df
ก่อนเรียน	80	300	152.01	42.94	16.62	79
หลังเรียน	80	300	178.90	41.57		

หมายเหตุ* $P < 0.05$

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการใช้ภาษาจีนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนจากนักศึกษาผู้เรียนจำนวนทั้งหมด 80 คน พบว่า คะแนนทดสอบเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนทดสอบเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีค่าเท่ากับ 178.90 คะแนน และคะแนนทดสอบเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีค่าเท่ากับ 152.01 คะแนน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย การพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาจีนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนสำหรับนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่พัฒนาประกอบด้วยขั้นวางแผน ขั้นเรียนรู้และขั้นสรุป โดยพัฒนาตามรูปแบบ ADDIE Model ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาจีนของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า องค์ประกอบของโครงร่างกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54)

2. ความสามารถในการใช้ภาษาจีนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักศึกษาผู้เรียนพบว่า คะแนนทดสอบเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนทดสอบเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีค่าเท่ากับ 178.90 คะแนนอยู่ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์ แต่เมื่อพิจารณาจำแนกทั้ง 3 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การอ่าน การเขียน ทักษะที่นักศึกษาผู้เรียนมีคะแนนทดสอบเฉลี่ยสูงสุดจากทั้งหมด 3 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ($\bar{X}=63.63$, S.D.=14.74) รองลงมาคือ ทักษะการอ่าน ($\bar{X}=58.19$, S.D.=13.51) และทักษะการเขียน ($\bar{X}=57.09$, S.D.=15.00) ตามลำดับ และคะแนนทดสอบเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีค่าเท่ากับ 152.01 คะแนน อยู่ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์ และเมื่อพิจารณาจำแนกทั้ง 3 ทักษะได้แก่ การฟัง การอ่าน การเขียน

โดยทักษะที่ผู้เรียนมีคะแนนทดสอบเฉลี่ยสูงสุดจากทั้งหมด 3 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ($\bar{X}=54.75$, S.D.=14.48) รองลงมาคือ ทักษะการอ่าน ($\bar{X}=49.38$, S.D.=13.26) และทักษะการเขียน ($\bar{X}=47.89$, S.D.=16.81) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่พัฒนา ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาจีนของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ประกอบด้วยชั้นวางแผน ชั้นเรียนรู้ และชั้นสรุป พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นถึงความเหมาะสมขององค์ประกอบของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54) โดยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้พัฒนาตามรูปแบบ ADDIE Model แบ่งเป็น 1) การวิเคราะห์ (A : Analysis) 2) การออกแบบ (D : Design) 3) การพัฒนา (D : Development) 4) การทดลองใช้ (I : Implementation) และ 5) การประเมินผล (E : Evaluation) (วิทยากร พันธุ์สะอาด, 2553, น. 23 อ้างถึงใน Seels and Glasgow, 1998, p. 12) ซึ่งผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น และการสอนโดยจับคู่มาปรับใช้ในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาจีน โดยกลุ่มนักศึกษาผู้เรียนและกลุ่มนักศึกษาผู้สอนเป็นเพื่อนต่างระดับชั้น และนำการสอนโดยจับคู่มาประยุกต์กับกลุ่มนักศึกษาผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาผู้สอนจับคู่ โดยกำหนดให้กลุ่มนักศึกษาผู้สอนเป็น 2 คน (คะแนนสอบมากกว่าผู้เรียน) และกลุ่มนักศึกษาผู้เรียนเป็น 1 คน (คะแนนสอบน้อยกว่าผู้สอน) เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุดและให้เกิดประสิทธิภาพต่อผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งวิธีการนี้นักศึกษาผู้สอนทั้งคู่จะร่วมกันวิเคราะห์พื้นฐานของผู้เรียน ศึกษาเนื้อหา คัดเลือกเนื้อหาการสอน และร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกันก่อนจะนำไปสอนนักศึกษาผู้เรียน ระหว่างการสอนผู้สอนทั้งคู่ยังสามารถปรึกษากันและช่วยเหลือกันได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับเกื้อกูล โคตะหา (2553, น. 33 อ้างถึงในทัศนาศ ประสานศรี, 2536, น. 20) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกลุ่มนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในวิชาที่ต้องการมาสอนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยนำผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันหรือใกล้เคียงกันมาจัดเป็นกลุ่มตามกลุ่มที่ต้องการ

2. ความสามารถในการใช้ภาษาจีนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักศึกษาผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า “ผลคะแนนทดสอบเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน” สะท้อนให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนสามารถพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น นักศึกษาผู้สอนได้วางแผนการจัดการเรียนการสอนจากผลคะแนนทดสอบวัดระดับทางภาษาจีน (HSK) ระดับ 3 ของนักศึกษาผู้เรียน นักศึกษาผู้สอนเตรียมเนื้อหาในส่วนที่ต้องการเพิ่มเติมให้กับนักศึกษาผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นส่วนของการฟัง การอ่าน และการเขียน ได้ร่วมกันพูดคุยกับผู้เรียนโดยตรงถึงจุดที่ควรปรับปรุงหรือพัฒนา รวมไปถึงการเลือกเทคนิค

การสอนและสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งโดยส่วนใหญ่ผลคะแนนทดสอบของนักศึกษาผู้เรียนมีการพัฒนาขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Yu et al. (2562, น. บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ความสนใจในการเรียนการสอนของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล โดยกลุ่มเรียนเพื่อนช่วยเพื่อนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายในการเรียน และครูต้องทำปฏิบัติเป็นผู้ช่วยเหลือให้กิจกรรมสำเร็จตามที่คาดหวัง ซึ่งจุฬารัตน์ ละอองทอง (2550, น. 82) ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองโสน ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์สูงกว่าก่อนเรียนได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าการทดสอบก่อนเรียน ผลการทดสอบหลังเรียน คะแนนเฉลี่ยรวมของการทดสอบก่อนเรียนความสามารถการใช้ภาษาจีนทั้ง 3 ทักษะจากคะแนนเต็ม 300 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 178.90 คะแนน อยู่ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากเวลานัดหมายทำการเรียนการสอนไม่ตรงกันของนักศึกษาทั้งผู้เรียนและผู้สอน ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้เป็นตามระยะเวลาที่นักศึกษาผู้สอนกำหนดไว้ เนื้อหาการสอนไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด อีกทั้งปัญหาภาระงานในรายวิชาที่นักศึกษาผู้เรียนต้องบริหารจัดการ ซึ่งทำให้คะแนนเฉลี่ยรวมของผลการสอบหลังเรียนของนักศึกษาผู้เรียนจึงไม่ผ่านเกณฑ์ ตามการสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ระดับ 3 ที่คะแนนต้องผ่านร้อยละ 60 หรือ 180 คะแนน ซึ่งสอดคล้องกับ Christian Dalsgaard (2557, น. 95-102) ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพทางการศึกษาของกลุ่ม Facebook ที่ได้รับการสนับสนุนการเรียนรู้แบบ peer-to-peer ระหว่างการศึกษาการใช้ Facebook มีความแตกต่างจากการศึกษาจากครู การศึกษาเชิงประจักษ์แสดงให้เห็นว่านักเรียนใช้กลุ่ม Facebook เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนทุกประเภท รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิชาทางวิชาการโดยตรง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า ผลคะแนนทดสอบเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 178.90 คะแนน ตามมาตรฐานการสอบวัดระดับภาษาจีน ผลคะแนนรวมจะต้องมากกว่าร้อยละ 60 หรือเท่ากับ 180 คะแนน (คะแนนเต็ม 300 คะแนน) ผู้วิจัยมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ ดังนี้

1. ผู้วิจัยควรจัดทดสอบความสามารถในการสอนหรือการถ่ายทอดของนักศึกษาผู้สอน เพื่อจัดอบรมหรือโครงการเพิ่มความสามารถด้านการสอนหรือการถ่ายทอดให้กับนักศึกษาผู้สอน

บรรณานุกรม

- กฤตขจร ศรีราช. (2561). การพัฒนาทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- เกื้อกุล โคตะหา. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สารนาฏศิลป์เรื่อง เชื้อทองเสื่อ โดยกิจกรรมการ
เรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองแกสระแก้ววิทยา. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- จุฬารณย์ ละอองทอง. (2550). ผลของการใช้กลวิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจ
ในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 8).
กรุงเทพมหานคร : พิบาลานซ์ดีไซน์ แอนด์พริ้นติ้ง.
- ทัศนาศ ประสานตรี. (2536). การสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อน. สารพัฒนาหลักสูตร. 12(114), 20.
- มหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง สำนักงานกรุงเทพ. (2547). การสอบวัดระดับความสามารถภาษา
จีน(HSK). ค้นเมื่อ วันที่ 14 กรกฎาคม 2565, จาก [http://www.blcubangkok.com/
detailblcubangkok.php?qno=1detailblcubangkok.php?qno=1](http://www.blcubangkok.com/detailblcubangkok.php?qno=1detailblcubangkok.php?qno=1)
- วิทยากร พันธุ์สอาด. (2553). การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต โรงเรียนหนองม่วงวิทยาคาร
อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ด้วยรูปแบบการฝึกอบรม ADDIE Model. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์.
- วีรพรรณ จันท์ขาว. (2561). ประสิทธิภาพของการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อความสามารถใน
การว่ายน้ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกาย
และการกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัจฉรา ชำนาญวงษ์. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านอีสาน (พื้นฐานการตีโปงลาง)
แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน สารการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

Dalsgaard, C. (2557). Students' use of Facebook for peer-to-peer learning. In **Proceedings of the 9 th International Conference on Networked Learning, NCL** (pp. 95-102).

Seel, B. and Glasgow, Z. (1998). **Making Instructional Design Decisions**. (2nd ed). Columbus, Ohio : Prentice-Hall,

Yu Jianping และคณะ. (2562). การศึกษาอิทธิพลของการเรียนรู้แบบ peer-to-peer ต่อความสามารถในการเรียนรู้ทักษะการเคลื่อนไหว. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาพลศึกษา วิทยาลัยการศึกษาพลະເສວນ.